

SOSPED-SÄÄTIÖN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA EDUSKUNNALLE ARPAJAINSLAIN MUUTTAMISESTA

Sosped-säätiö kiittää mahdollisuudesta lausua siitä, millaisia uudistuksia arpajaislakiin ollaan tekemässä, jotta suomalaista yksinoikeusjärjestelmää voidaan suojata kehittämällä sitä yhä kestävämmäksi.

- Sosped-säätiö kannattaa hallituksen esitystä arpajaislain muuttamiseksi.
- Uudistusten myötä pelihaittoja pystytään ehkäisemään ja vähentämään aikaisempaa tehokkaammin.

Sosped-säätiö pitää erinomaisena, että muutosehdotukseen pakollisen tunnistautumisen laajentamisesta kaikkien rahapelaamiseen on tartuttu. Erinomaista uudistuksessa on, että ihmiset voivat asettaa itselleen vapaaehtoisia pelirajoja ja -kieltoja sekä se, että nyt myös Veikkaus Oy pystyy tarvittaessa rajoittamaan liikaa pelaavien asiakkaidensa pelaamista. Sosped-säätiö kannustaa tarvittaessa aikaistamaan näiden toimenpiteiden käyttöönoton aikataulua.

On hyvä, että laissa on kiinnitetty huomiota maksuliikenteen rajoittamiseen ulkomaalaisille rahapelitoimijoille ja ulkomaisten rahapelisivustojen blokkaukseen. Myös verotettu ns. ”käänteinen lisenssi” ammattipelaajille mahdollistaa ammatinharjoittamisen laillisesti ja vähentää näin kiusausta pelata laittomasti yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolisia pelejä. Näihin toimiin on pyrittävä aktiivisesti löytämään toimivia ratkaisuja.

On erinomainen asia, että pelaaja- ja pelidatan hyödyntämistä voidaan tulevaisuudessa käyttää haittojen seurannassa, arvioinnissa ja tutkimuksessa sekä, että Veikkaus Oy:lle on asetettu velvollisuus toimenpiteisiin, kun se havaitsee ongelmallista pelaamista.

Täsmennykset markkinointiin ja toimenpiteiden ulottaminen myös luonnollisiin henkilöihin (esim. some-vaikuttajat) ovat välttämättömiä uudistuksia.

Sosped-säätiö huomauttaa, että koska nykyiset rahapeliautomaattien sijoitteluihin tehdyt muutokset ovat tapahtuneet samanaikaisesti koronarajoitusten aikana, niin tilannetta on seurattava ja muutosten aikaansaamia vaikutuksia analysoitava uudestaan koronatilanteen mentyä ohi.

Lausumme:

§14b Rahapeliä markkinointi:

- Veikkaus Oy:llä tulisi olla velvoite tarjota pelihaittatietoa pelien ja niiden markkinoinnin yhteydessä. Pelihaittatieto pitäisi olla totuudenmukaista tuoteinformaatiota pelin päävoiton todennäköisyyksiin liittyen ja pelin

SOSPED

haitallisuudesta. Käyttäjille pitäisi tehdä näkyväksi, että esimerkiksi pelien nopea tempo, visuaalinen ilme ja houkuttelevuus, kuten äänet ja värit sekä pienet usein toistuvat voitot ja voittojen läheltä piti tilanteet toimivat kannusteina jatkaa pelaamista. Sähköisten pelien yhteydessä pelihaittatietoa pitäisi jakaa esimerkiksi ennen palaamisen aloittamista. Printtimedioihin pitäisi aina varata oma osuutensa pelihaittatiedolle.

- Pykälään pitäisi kirjata Veikkaus Oy:lle velvoite harjoittaa valistustyötä rahapelien haittoihin liittyen. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa, että televisiossa, radiossa ja muissa sähköisissä medioissa sekä internetissä myös rahapelaamisen mainostamisen lisäksi tulisi olla selkeästi rahapelien haittoja avaavaa valistavaa vastuullisuusviestintää.
- Sosped-säätiö pitää tärkeänä, että ns. punaisten pelien (arpajaislakiluonnoksen osalta vedonlyönti ja totopelit) markkinointia ei mahdollisteta nykyisen lakiehdotuksen mukaisesti. Haluamme painottaa, että kaikki erityisen haitallisiin peleihin liittyvä markkinointi pitää olla kiellettyä paikasta riippumatta.
- Lakiehdotuksessa todetaan, että markkinointia ei saa kohdistaa alaikäisiin tai muuten haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin. Sosped-säätiö haluaa kiinnittää huomiota pelipisteiden ja kioskien yhteydessä tapahtuvaan pelien ylitsevuotavaan tuoteinformaatioon ja markkinointiin, sillä näissä paikoissa asioi paljon alaikäisiä asiakkaita. Haluamme ehdottaa lakiin lisättäväksi pelipisteissä tapahtuvan markkinoinnin määrällistä rajaamista. Ehdotamme pohdittavaksi esimerkiksi mainospostereiden, display-mainosten tms. kappalemääräistä rajaamista pelipisteissä.
- Haluamme pykälään kirjattavaksi Veikkaus Oy:n näkyvyyden rajaamista niissäkin Suomessa järjestettävissä tilaisuuksissa, joissa Veikkaus Oy toimii sponsorina. Tämä on huomioitava erityisesti tilaisuuksissa, joissa valtaosa osallistujia on alaikäisiä, esimerkiksi e-urheilutapahtumat. Tämä on huomioitava kaiken Suomessa tapahtuvan e- ja muun urheilun osalta myös kaikille muille rahapelejä tarjoaville organisaatioille.

§16 Raha-automaatteja koskevat erityiset säännökset:

- On edelleen jatkettava arkiympäristöihin sijoitettujen rahapeliautomaattien vähentämistä ja siirtämistä niille varattuihin valvottuihin erityisiin tiloihin ja pelisaleihin. Tämä on erityisen tärkeää siksi, että lapset ja nuoret eivät kokisi rahapelaamista luonnolliseksi osaksi arkea tai arkiympäristöä.
- Sosped-säätiön mielestä lakiin on kirjattava hajasijoitettujen rahapeliautomaattien sijoitusperiaatteet. Sijoitusperiaatteissa pitää ottaa huomioon alaikäiset tai muuten haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, alueen sosioekonominen jakauma ja peliautomaattien tiheys lähialueella.
- Sosped-säätiön mielestä pitkällä tähtäimellä rahapeliautomaattien hajasijoittelusta arkiympäristöihin on luovuttava.

Jari Hartikainen
Pelirajaton-toiminnan päällikkö
Sosped-säätiö

Lassi Rajamäki
Toiminnanjohtaja
Sosped-säätiö

SOSPED

Sosped säätiö | Stiftelsen Sosped | Sosped Foundation
www.sosped.fi